

Tárgytematika

Művelődéstörténet 1.

NGF_RT051_1

Tárgyfelelős neve: dr. Szakál Gyula

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

A két féléves tantárgy első félévében az egyetemes művelődéstörténet kerül ismertetésre (*második félévben magyar művelődéstörténet*). A hallgatók megismerkednek az emberiség történetének és művelődésének együttes folyamatával, a történelem előtti koroktól egészen napjainkig. Az emberiség fejlődését a történelmi események és a gazdasági jelenségek tükrében vizsgáljuk, az eszmei és filozófiai áramlatok bemutatásával. Célkitűzés, hogy az átlagműveltséget meghaladó ismeretek birtokában, a múlt megismerése mentén legyenek képesek a hallgatók a jelen értékeléséhez.

A történelem előtti koroktól indulva a korai társadalmak kultúráját ismerik meg először a hallgatók, majd a jelentősebb társadalmak (görög, római) máig ható művelődéstörténeti korszakai kerülnek bemutatásra. A klasszikus társadalmak kultúrájának bemutatását a középkor jelentős művelődéstörténeti áramlatai követik, kiemelten az érett középkor, valamint a gótika és a reneszánsz bemutatása. A 16-19. századig terjedő időszakot a jelentős történelmi események tükrében vizsgáljuk, majd a nemzetállamok kialakulása utáni időszakot, az új filozófiák megjelenését tárgyaljuk. A kurzust a 20. század egyetemes kultúrájának áttekintésével zárjuk.

TANTÁRGY TARTALMA

1. Bevezetés (tematika és követelményrendszer ismertetése) A történet előtti kor
2. Keleti népek kultúrája- az emberiség műveltségének kezdete
3. Görög kultúra- az eposzok és a filozófia
4. Hellenisztikus kultúra- új társadalmak, új tudományosság. A filozófiai iskolák
5. Hellenisztikus- római kultúra. A római társadalomtól a keresztény vallás kialakulásáig. Róma bukása
6. Germán- római kultúra. A gazdasági élet visszafejlődése. Pápaság, szerzetesség. A hűbériség
7. Az érett középkor kultúrája. A lovagi világ, a pápaság világhatalmisa. Keresztes hadjáratok és gótikus szellem.
8. Reneszánsz. Gazdaság és gazdagság- az olasz városok és a reneszánsz
9. A XVI. század kultúrája. Luther, Kálvin. A felfedezések és a korai kapitalizmus. Új gazdasági hatalmak megjelenése
10. A XVII. század kultúrája. A vallásos gondolatok átalakulása. Abszolutizmus Franciaországban. Az angol forradalom
11. A XVIII. század kultúrája. A felvilágosodás.
12. A XIX. század kultúrája. A napóleoni háborúk. A tudományos közgazdaságtan és a szocializmus. A nacionalizmus megjelenése. A nemzeti államok kialakulása. Szociáldemokrácia. Az új filozófiák: Kant, Hegel, Nietzsche
13. A XX. századi egyetemes kultúra (1920- 1990)

A jelenkor. Tömegkultúra. Társadalom és művelődés. Értékek és emberi kapcsolatok a fogyasztói kultúrában

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A tantervi követelmény teljesítésének módja*:

- az előadásokon való részvétel

A számonkérés a **kötelező irodalomban** megadottak, és az **órán elhangzottak** alapján történik.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező irodalom:

- **Lederer Emma (2007): Egyetemes művelődéstörténet. Holnap Kiadó**

Ajánlott irodalom:

- Gergely Jenő-Izsáki Lajos (2000) : A huszadik század története. Pannonica Kiadó
- Felipe Fernández- Armesto: A jelenkor története. Atheneum 2000.-Pannonica 2001